

**110-111-21 AKTSIM guruhi uchun "Tashkilot risklarini baholash" fanidan
savollar ro'yxati.**

1. Tashkilotlar risklarini baholash kursining predmeti va xususiyatlari nimalardan iborat?
2. Risklarni boshqarish ob'yekti va sub'yektini tavsiflang.
3. Tashkilotlarning risklarini baholash kursining O'zbekiston iqtisodiyoti uchun ahamiyati nimada?
4. Riskologiyada texnologiya turlarini ayting.
5. Risk manbai sifatida noaniqlik sabablarini sanab o'ting.
6. Riskologiya falsafasidagi aksiomalarni nomlang va qisqacha tavsiflab bering.
7. Riskologiya sub'yektlarini tavsiflang.
8. Korxona, mahsulot va xodimlarning hayot aylanishiga bog'liq bo'lgan firma turlarini ayting.
9. Tavakkalchilik menejerining tavakkalchilikka munosabati bog'liq bo'lgan xususiyatlari va shaxsiy xususiyatlarini sanab o'ting va tavsiflang (sezgi, insight, evristika va boshqalar).
10. Risklarni boshqarish qoidalari va u yoki bu risklarni boshqarish texnikasini tanlash tamoyillarini sanab o'ting.
11. Funktsiyalarning turlarini (riskni boshqarish obyekti va predmetini) tavsiflang.
12. Xatarlarni tasniflash mezonlari va turlarini sanab bering.
13. Riskning asosiy turlarini ayting.
14. Inqiroz riskini boshqarish mazmunini ko'rsating.
15. Rivojlanish vaqtiga qarab (retrospektiv, joriy, istiqbolli) risk tasnifining mohiyatini ochib bering.
16. Rivojlanishning asosiy sabablariga (tabiiy, texnogen, ekologik, siyosiy, iqtisodiy, texnik, ishlab chiqarish, moliyaviy, sanoat, investitsiya, innovatsiya va boshqalar) qarab tasniflashning shifrini aniqlang.
17. Tabiiy kuchlarning namoyon bo'lishi bilan bog'liq risklarni tavsiflang.
18. Atrof muhitning ifloslanishi bilan bog'liq risklarni tavsiflang.
19. Siyosiy tavakkalchiliklar qanday namoyon bo'ladi?
20. Pulning sotib olish qobiliyati, kapital qo'yilmasi va moliyaviy resurslarni yo'qotish ehtimoli bilan bog'liq risklarni tavsiflang.
21. Moliyaviy risk turlarini ayting.
22. Inflyatsiya (deflyatsiya) riskining umumiy xususiyatlari va ko'rinishlarini ko'rsating.
23. Qimmatli qog'ozlar yoki boshqa tovarlarni sotishda ularning sifatini baholashning o'zgarishi (likvidlik riski) tufayli yo'qotish ehtimoli bilan bog'liq riskni tavsiflang.
24. Daromadlilikning pasayishi bilan bog'liq risk turlarini tavsiflang (foiz, kredit va boshqalar).

25. To'g'ridan-to'g'ri moliyaviy yo'qotishlar (birja, tanlab, bankrotlik, kredit va boshqalar) risklarining qisqacha tavsifini bering.
26. "Xatarlarni boshqarishni tashkil etish" tushunchasini oching, uning tarkibiy elementlarini grafik jihatdan ko'rsating. Xatarlarni boshqarish qanday maqsadlarga ega?
27. Xatarlarni boshqarish tizimining asosiy elementlari va ularning vazifalari qanday?
28. Xatarlarni boshqarish jarayonining asosiy bosqichlari haqida umumiy ma'lumot bering.
29. Riskni tahlil qilishda (riskni aniqlash va baholash) tadbirlarning mazmunini kengaytiring.
30. Riskga ta'sir qilish usullarini tanlash bosqichini tavsiflang, ushbu usullarning qiyosiy samaradorligini baholash mezonlari qanday?
31. Korxonada risk menejerining asosiy funktsiyalari qanday?
32. Korxonada risklarni boshqarish strategiyasi va taktikasini belgilaydigan asosiy ichki me'yoriy hujjatlarni tavsiflang.
33. Korxonada risklarni boshqarish bo'limining tuzilishi va asosiy funktsiyalarini oching.
34. Xatarlarni aniqlash va baholash tamoyillarini sanab o'ting va kengaytiring.
35. Riskni baholashning uslubiy tamoyillari mazmunini kengaytiring.
36. Riskni aniqlashning uslubiy tamoyillarining mazmunini ko'rsating.
37. Riskni baholashning operatsion tamoyillarining mazmuni qanday.
38. Risk bilan bog'liq tushunchalarning mazmunini kengaytiring: dissonans, to'g'rilik, dinamiklik, pozitivlik, murakkablik, obyektivlik, o'zaro bog'liqlik, tranzitivlik, nomutanosiblik, intervalli monotonlik, qo'shimchalik, modellik, soddalik.
39. Tahlil va sintezning xususiyatlarini riskni baholashning ikkita yondashuvi sifatida oching.
40. Risk muammosini tahlil qilishning funktsional va tarkibiy yondashuvlarining xususiyatlarini ko'rsating.
41. Reytingni tavsiflang - riskni tahlil qilish usuli.
42. Evristik usullar va riskni tahlil qilish modellarining xususiyatlarini ko'rsating.
43. Ekspert riskini tahlil qilish usulining asosiy protseduralari mazmunini kengaytiring.
44. Shaxsiy va guruh ekspert baholarining turlarini, xususiyatlarini, "Delphi" usulini ko'rsating.
45. Ekspert guruhlarini tanlash va shakllantirish metodologiyasini oching.
46. Xatarlarni tahlil qilishning ekspert usuli bilan savollarni shakllantirish va anketalarni tuzish xususiyatlarini ko'rsating.
47. Xatarlarni tahlil qilishning turli bosqichlarida mutaxassislar bilan ishlashning xususiyatlari qanday?
48. Shaxsiy ekspertlarning baholari asosida umumiy risk ballarini aniqlashning asosiy qoidalari qanday? Ulardan foydalanishga misol keltiring.
49. Ekspert baholarini qayta ishlashning xususiyatlari va mohiyati nimada?

50. Riskni baholashning miqdoriy tahlilining xususiyatlari va mazmunini ochib bering.
51. Miqdoriy riskni baholash usullariga umumiy tavsif bering.
52. Riskni tahlil qilishning statistik usulining mohiyati va xususiyatlari qanday?
53. Xatarlarni tahlil qilishning analitik usulining mazmunini kengaytiring.
54. Moliyaviy barqarorlik va to'lov qobiliyatini baholash xususiyatlarini riskni tahlil qilish usuli sifatida tavsiflang.
55. Riskni tahlil qilishda analogiya usuli qanday qo'llaniladi?
56. Riskni to'plash oqibatlarini tahlil qilish nima?
57. Ekspert riskini baholash usulining miqdoriy tomonini oching.
58. Miqdoriy riskni tahlil qilish ketma-ketligini mantiqiy va grafik jihatdan ko'rsating.
59. Risk egri chizig'ini qurish usuli qanday?
60. Risk zonalarini tavsiflang, firmalarning xatti-harakatlarining xususiyatlarini ko'rsating.
61. Riskga ta'sir qilishning asosiy uslubiy yondashuvlari qanday (qochish, qabul qilish, muayyan sharoitlarda saqlash, uzatish, riskni taqsimlash)?
62. Risklarni kamaytirish yollari va usullariga umumiy tavsif bering.
63. Riskni kamaytirish usuli sifatida diversifikatsiyaning mazmuni va xususiyatlarini kengaytiring.
64. Riskni kamaytirish usuli sifatida ortiqcha dasturni qo'llash usuli qanday?
65. Riskni kamaytirish usuli sifatida cheklash qiymati qanday?
66. Riskni kamaytirish usuli sifatida sug'urtaga umumiy tavsif bering.
67. Riskni taqsimlash usuli bilan kamaytirish uchun biznes sherigi bilan ishlashning o'ziga xos xususiyatlarini tavsiflang.
68. Xodimlar riskini oldini olish uchun kompaniya xodimlari bilan ishlashning xususiyatlarini oching.
69. Tijorat sirlarini himoya qilish uchun kompaniyada o'tkaziladigan tadbirlar haqida bizga xabar bering.
70. Riskni kamaytirish yo'llarini tanlash uchun risk menejerining ish ketma-ketligini oching.
71. Riskdan qochishning asosiy shartlari qanday?
72. Kompaniya ichidagi asosiy manbalarni tavsiflang.
73. Sug'urtaning iqtisodiy mohiyatini oching.
74. Sug'urta ishining huquqiy asoslarini aytib bering.
75. Sug'urta biznesida ishlatiladigan asosiy tushunchalarni sanab bering va aniqlang.
75. Sug'urta turlarining asosiy xususiyatlarini nomlang va ko'rsating.
76. Sug'urta qildiruvchi va sug'urtalovchining majburiyatlari va huquqlari qanday?
77. Sug'urta shartnomasining asosiy qoidalarini oching.
78. Sug'urta tarifini hisoblash usuli qanday?
79. Sug'urta usullarining xususiyatlari qanday?

80. Korxonada sug'urtani tashkil etish bo'yicha tavakkalchilik menejerining vazifalari mazmunini kengaytiring.
81. Rivojlanish bosqichlarini nomlang va korxonada sug'urta dasturining mazmunini kengaytiring.
82. Sug'urta kompaniyasini tanlash usuli qanday?
83. Zamonaviy sug'urta usullariga umumiy tavsif bering (mulkni sug'urtalash, xedjlash, asir sug'urta kompaniyalaridan foydalanish, qayta sug'urtalash, o'z-o'zini sug'urtalash va boshqalar).
84. O'z-o'zini sug'urtalashning mohiyatini oching va uning asosiy shakllarini ko'rsating.
85. Qayta sug'urtalash zarurligini nima aniqlaydi?
86. Asosiy sug'urta xatarlari va ularni kamaytirish yo'llarini misollar bilan ko'rsating.
87. Sug'urta kompaniyasining ishlash shakllari qanday?
88. Sug'urtaning asosiy afzalliklari, kamchiliklarini aytib bering.
89. Asir sug'urta kompaniyalarining yaratilishi va faoliyatining xususiyatlarini ko'rsating.
90. Riskning salbiy oqibatlarini kamaytirishning turli usullari, usullari samaradorligini baholash usuli qanday?
91. Boshqaruv qarorlarini qabul qilishda riskni hisobga olishning asosiy uslubiy usullari haqida bizga xabar bering.
92. Riskni hisobga olgan holda boshqaruv qarorlarini tanlash qanday amalga oshirilishini misol bilan ko'rsating.
93. Yo'qotish riski nuqtai nazaridan yangi turdagi mahsulotlarni ishlab chiqarish samaradorligini qanday aniqlash mumkin?
94. Noaniqlik va risk ostida qaror qabul qilish mezonlariga umumiy tavsif bering.
95. Laplasning etarli darajada asoslanmaganligi printsipini tavsiflang va boshqaruv riskini hisobga olishda uning ahamiyatini ko'rsating.
96. Boshqaruv riskini hisobga olishda Valdning maxmin mezonining rolini ko'rsating.
97. Boshqaruv qarorlarini qabul qilish riskini hisobga olishda umumlashtirilgan maxmin (pessimizm-optimizm) Gurvich mezonining roli qanday?
98. Risk va noaniqlik sharoitida boshqaruv qarorlarini qabul qilishning o'ziga xos xususiyatlari qanday?
99. Xatarlarni hisobga olgan holda echim variantlarini qiyosiy baholash muammolari qanday hal qilinadi?
100. Kapital qo'yilmalarni investitsiyalashda riskni hisobga olish usuli qanday?
101. Investitsiyalarni boshqarishning umumiy qonuniyatlari qanday?
102. Investitsiya loyihasini baholash mezonlari qanday?
103. Investitsiya xatarlarini baholash usullarini ochib bering.
104. Investitsiya xatarlarini sug'urtalash samaradorligini baholash metodologiyasini tavsiflang.

105. Strategik, operatsion va taktik risklarni rejalashtirishning mohiyati va xususiyatlarini ochib bering.
106. Axborot risklarning namoyon bo'lishining mohiyati va xususiyatlarini ochib bering
107. Axborot inqirozining omillari va sabablarini ayting.
108. Axborot sohasidagi risk turlarini tavsiflang.
109. Axborot risklarni boshqarish tamoyillari qanday?
110. Iqtisodiyot globallashtirishining O'zbekistonning Axborot risk immunitetiga ta'sirini aytib bering.
111. Sayyoramizning globallashtirish axborot xavfsizligiga ta'sirini oching va ularni qoplash yo'llarini nomlang.
112. Axborot risklarni boshqarishda tizimli yondashuvning mohiyati va xususiyatlari qanday?
113. Ekologik risklarning namoyon bo'lishining mohiyati va xususiyatlarini ochib bering
114. Ekologiya inqirozining omillari va sabablarini ayting.
115. Ekologiya sohasidagi risk turlarini tavsiflang.
116. Ekologik risklarni boshqarish tamoyillari qanday?
117. Iqtisodiyot globallashtirishining O'zbekistonning ekologik risk immunitetiga ta'sirini aytib bering.
118. Sayyoramizning iqlim o'zgarishining ekologik ta'sirini oching va ularni qoplash yo'llarini nomlang.
119. Ekologik risklarni boshqarishda tizimli yondashuvning mohiyati va xususiyatlari qanday?
120. Ekologiya sohasidagi davlat siyosatining asosiy qoidalarining mazmunini ochib bering
121. O'zbekistondagi ekologiya holatiga umumiy tavsif bering.
122. O'zbekiston iqtisodiyotini ekologlashtirishning asosiy yo'nalishlarini ochib bering.
123. Ekologik zararni aniqlash usullari qanday?
124. Zamonaviy O'zbekistonda tabiiy resurslarni boshqarish tamoyillari va ustuvor yo'nalishlarini aytib bering
125. Ekologiya sohasidagi risklarni kamaytirishning asosiy usullari va ularni zamonaviy O'zbekistonda qo'llash muammolari qanday?

AKTSIM dekani

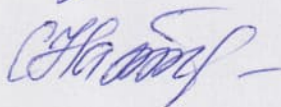
M.Saitkamolov

Kafedra mudiri

N.A.Iminova

Tuzuvchi

N.A.Zuxurova